

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Domstolsstyrelsen
Tinglysningsretten
Digitaliseringsstyrelsen
Geodatastyrelsen

Aftale om ny samarbejdsmodel for Tinglysningsrettens deltagelse i Ejendomsdataprogrammet (GD1)

Baggrund og problemstilling

Domstolsstyrelsen (DMST) repræsenteret ved Tinglysningsretten (TLR) deltager i Ejendomsdataprogrammet og har i henhold til delaftale 1 og programstyringsdokumentet følgende opgaver i forhold til den nye Ejerfortegnelse, som er en erstatning for den registrering af ejendomsejere og administratorer, som i dag sker i ESR:

1. I tilknytning til Tingbogen etableres en Ejerfortegnelse, bl.a. til erstatning for ESR's ejerregistrering. Ejerfortegnelsen baseres på Matriklens registrering af bestemt fast ejendom identificeret ved BFE-nr.
2. Indberetning af ændringer i tinglyste og ikke-tinglyste ejerforhold indberettes fremover på en ensartet måde. Samtidig indsamles efter nærmere aftale med kommunerne og SKAT oplysninger til brug for ejendomsbeskatningen.
3. Foged- og skifteretterne skal fremover¹ indberette oplysninger om ejerskifte direkte til Tingbogen og/eller Ejerfortegnelsen via Tinglysningsportalen.
4. Ejerfortegnelsens oplysninger udstilles via den fællesoffentlige datafordeler.

Desuden har DMST/TLR opgaver i relation til, at den fremtidige ejendomsdannelse af alle typer af fast ejendom skal ske i Matriklen under det fælles ejendomsbegreb: Bestemt fast ejendom (BFE). Disse opgaver omfatter bl.a.

1. Registreringen af rettighederne til ejendomme i Tingbogen sker for så vidt angår de ejendomme, der findes i matriklen, på grundlag af oplysninger herfra
2. Tilpasning af Tinglysningssystemet til at kunne identificere samlede faste ejendomme, ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund ved BFE-nr.
3. Bidrage med data og viden til kvalitetssikring (datavask) vedr. ejendomstyperne: jordstykker, ejerlejligheder og bygning på fremmed grund.

Ovenstående opgørelse af TLR's opgaver i relation til GD1 er ikke udtømmende.

Det har vist sig, at det ikke er hensigtsmæssigt for TLR at indgå i projektsamarbejdet på de vilkår, som ligger til grund for aftalen om GD1. Samarbejdsformen i GD1 stiller krav om parternes tilstedeværelse og aktiv deltagelse i fælles aktiviteter, herunder krav om at parterne er proaktive i forhold til fælles afklaring, forventningsafstemning, detailplanlægning, kommunikation og interessenthåndtering.

¹ Der pågår et udvalgsarbejde omkring den fremtidige varetagelse af skiftesagsbehandlingen i regi af Justitsministeriet. Løsningen for GD1 skal findes i relation til resultatet af dette arbejde.

TLR's begrænsede deltagelse i de fælles aktiviteter er begrundet i en konkret vurdering af projektets omfang set i forhold til TLR's øvrige aktiviteter samt TLR's geografiske afstand til København, hvor projektmøder og lignende typisk afholdes.

Det er afgørende for GD1's fremdrift, at der hurtigt etableres en tilfredsstillende samarbejdsmodel for realisering af aftalen om et nyt grunddataregister med oplysninger om faktiske ejere og evt. administratorer af landets faste ejendomme. Ajourførte oplysninger om faktiske ejendomssejere og administratorer er vitale for både den kommunale og statslige ejendomsbeskatning. Her er det helt centralt at samarbejdet mellem TLR, KL og SKAT fungerer, og i den sammenhæng er projektledelsesopgaven meget væsentlig.

På denne baggrund er der behov for at finde en ny og vedvarende løsning, der er acceptabel og operationel for alle parter.

Ny samarbejdsmodel

For bedst muligt at tilgodese de forskellige hensyn er det fundet mest hensigtsmæssigt, at GD1 ændrer samarbejdsmodellen i forhold til TLR. Den ændrede samarbejdsmodel sigter på en form for Bestiller-Udfører-Model i forhold til etablering af Ejerfortegnelsen. Samarbejdsmodellen indebærer, at MBBL – som bestiller – får ansvar for at løse visse opgaver i perioden frem til den nye Ejerfortegnelse er i drift. Ansvar for udvikling og løbende drift af Ejerfortegnelsen samt udvikling af ny funktionalitet i Tingbogen med tilhørende implementeringer af det fælles ejendomsbegreb (Bestemt fast ejendom – BFE) forbliver i TLR.

MBBL får ansvaret for den del af grunddataopgaven, som omfatter formidling og koordination af dataanvenderes krav i forhold til Ejerfortegnelsen. Dette ansvar varetages af MBBL, også efter at Ejerfortegnelsen er etableret og idriftsat.

Budgettet for den samlede opgave og delopgaverne fastholdes, men justeres i overensstemmelse med den nye opgavefordeling. Der vil dog være visse periodeforskydninger, som endnu ikke er fastlagt.

Opgaver der overføres til MBBL

Den nye samarbejdsmodel betyder, at følgende opgaver og ansvar overføres fra TLR til MBBL:

1. Den forretningsmæssige projektledelse vedr. Ejerfortegnelsen, herunder opgaver vedr.
 - Sikre at TLR's opgaver i relation til delaftale 1 og programstyringsdokumentet gennemføres i overensstemmelse med den fælles implementeringsplan.
 - Fungere som bindeled mellem TLR og programsekretariatet
 - Forvaltning af samarbejdsaftale mellem GD1 og TLR (se nedenfor)
 - Deltage i møder i GD1's projektforum
 - Bidrage med faglige og forretningsmæssige kompetencer til projektforum
 - Deltage i det løbende samarbejde med aftalepartnere og øvrige samarbejdspartnere
 - Sikre formidling af dataanvenderes krav til Ejerfortegnelsen.
 - Formidling af KL/SKAT's forretningskrav til ejer- og administratoroplysninger.
2. Udarbejdelse af målarkitektur og implementeringsplan for Ejerfortegnelsen.
3. Udarbejdelse af løsningsarkitektur for Ejerfortegnelsen til sikring af Ejerfortegnelsens sammenhæng til Ejendomsdataprogrammet og Grunddataprogrammet i øvrigt. Løsningsarkitekturen udarbejdes i tæt samarbejde med og godkendes af TLR.
4. Udarbejdelse af forretningsmæssige krav til Ejerfortegnelsen, herunder regler for validering og fejlhåndtering i relation til ejendomsbeskatningen. Dette sker i samarbejde med KL, SKAT og TLR.

5. Under udviklingen af Ejerfortegnelsen omfatter opgaverne bl.a.
 - Deltagelse i projektmøder med TLR
 - Kvalitetssikring/godkendelse af projektleverancer, f.eks. kravspecifikation, løsningsdesign samt tværgående tests
 - Monitorering af fremdrift vedr. udvikling og idriftsættelse af Ejerfortegnelsen
 - Inddragelse og høring af KL, SKAT og andre dataanvendere

Efter idriftsættelsen af Ejerfortegnelsen vil der i lighed med øvrige grunddataregistre være et behov for en forankring af opgaven med at indsamle, koordinere og formidle KL's, SKAT's og andre dataanvendernes forretningskrav til Ejerfortegnelsen. Denne grunddataopgave forankres i MBBL.

TLR har ansvaret for, at Ejendomsfortegnelsen til stadighed lever op til kravene om et autoritativt register og udvikles i takt med øvrige grunddataregistre, herunder hensyntagen til dataanvendernes forretningskrav.

For en ordens skyld skal det nævnes, at MBBL's opgaver i forbindelse med programledelse og programsekretariat for GD1 varetages som hidtil og ikke er påvirket af ovenstående opgaveflytning.

Opgaver i relation til Geodatastyrelsen

Den nye samarbejdsmodel ændrer ikke på opgavefordelingen mellem TLR og Geodatastyrelsen. Her videreføres den fordeling af opgaverne som er fastlagt i delaftale 1 og programstyringsdokumentet.

I forbindelse med arbejdet med løsningsarkitekturer for Matrikel og Tingbog skal der fastlægges en plan for, hvorledes og i hvilket omfang TLR skal anvende Matriklens ejendomsregistreringer som grundlag for tinglysning af rettigheder. GST og TLR har drøftet en mulig effektivisering af den matrikulære proces, hvorved forudgående dommerattest om adkomst- og panteforhold kan afskaffes. TLR skal derfor kunne medvirke i den afsluttende fase, umiddelbart før den endelige matrikulære ændring godkendes. Herved elimineres risikoen for ændringer i adkomst- og panteforhold i tidsrummet fra landinspektørens modtagelse af dommerattest fra TLR og frem til datoen for den endelige matrikulære forandring.

Det igangværende pilotprojekt for landsdækkende datavask har afdækket et behov for afklaring og præcisering af det aftalte på tre områder:

1. I første udkast til datamigreringsstrategi var det forudsat, at opretning af data sker iterativt i ESR og i Tingbogen. Formelle regler vedrørende rettighedsregistrering i Tingbogen betyder, at denne forudsætning ikke gælder fuldt ud. Det skal derfor afklares, hvilke fejltypes der kan/skal oprettes i originalregistre og hvilke der kan oprettes efter implementering i matriklen, før det er muligt at færdiggøre en revideret datamigreringsstrategi.
2. I forbindelse med implementeringen af BFE som ejendomsidentifikation i Tingbogen skal det afklares, hvordan sammenhæng mellem BFE-nr. for grund og BFE-nr. for de på grunden værende bygninger på fremmed grund, kan implementeres. Tilsvarende gælder for sammenhængen mellem moderejendommens BFE-nr. i ejerlejlighedsfællesskaber og de enkelte ejerlejligheders BFE-nr.
3. Afklaring af procedurer ved forskelle på ejerlejligheders fordelingstal mellem ESR og Tingbogen.

Det er aftalt, at afklaringer i relation til datavask håndteres i forbindelse med udarbejdelse af datavaskstrategien i løbet af maj 2013.

Økonomi

Den økonomiske virkning af opgaveflytningen fremgår af excel-regnearket i bilag 1. Budgettet for DMST/TLR's aktuelle medvirken i GD1 er vist i ark 1, som det fremgår af FL13. I ark 2 er den økonomiske virkning for DMST/TLR og MBBL.

Den samlede økonomiske virkning af flytningen af opgaver fra JM/DMST/TLR til MBBL svarer til 1,1 mio. kr. i 2013, 2,5 mio.kr. i 2014 og 2,4 mio.kr. i 2015 samt 0,4 mio.kr. pr. år fra 2016 og frem.

Det er følgende budgetposter som flyttes fra JM/DMST/TLR til MBBL:

- "Løn til projektledelse" (forretningsprojektleder) svarende til 0,8 mio. kr. pr. år i 2013, 2014 og 2015. MBBL vil anvende projektledelsesmidlerne til aflønning af medarbejdere.
- "Tjenesteydelser specificering og gennemførelse" (projektomkostninger) svarende til 0,3 mio. kr. i 2013, 1,2 mio.kr. i 2014 og 1,2 mio.kr. i 2015. Projektomkostningerne anvendes til indkøb af konsulentytelser til udarbejdelse af teknisk projektdokumentation og andre dokumenter i forbindelse med forelæggelse for Statens IT-projektråd, udarbejdelse af krav til Ejerfortegnelsen samt anden teknisk projektledelse.
- "Udarbejdelse af krav til Ejerfortegnelsen" svarende til 0,5 mio. kr. i 2014.
- Desuden flyttes der fra TLR's løbende drift 0,4 mio. kr. fra 2016 og frem til MBBL, som vil anvende disse midler at udøve change-management, dvs. indsamle, koordinere og formidle forretningskrav i relation til Ejerfortegnelsen.

JM/DMST/TLR og MBBL og godkender med denne aftale ovenstående budgetflytninger med opbakning fra Digitaliseringsstyrelsen. Selve processen for hvordan de budgetmæssige overflytninger vil blive gennemført håndteres særskilt og forventes indarbejdet i FFL14.

Der vil ske periodeforskydninger i forhold til ovenstående budgetangivelser, som dog endnu ikke er fastlagt.

GD1's samarbejde med TLR

Der er enighed om at samarbejdet mellem GD1 og TLR tager udgangspunkt i Grunddataprogrammets delaftale 1 og programstyringsdokumentet. De faglige og systemmæssige udgangspunkter for samarbejdet er fastholdt i den målarkitektur og fælles implementeringsplan, som er tiltrådt af programstyregruppen den 25. april 2013. Udredningen om Ejerfortegnelsen² fastlægger de overordnede faglige, forvaltningsmæssige og systemmæssige krav til Ejerfortegnelsen.

Parterne er enige om, at der på nogle af områderne er behov for at udarbejde uddybende bilag som opfølgning på denne aftale. Dette omfatter detaljerede beskrivelser af hvordan TLR's opgaver med Ejerfortegnelsen, herunder samarbejdet med KL og SKAT, samt opgaverne hvor der er samarbejde med Matriklen, skal håndteres fremover. TLR, GST og MBBL har et gensidigt ansvar for proaktivt at søge løsninger på problematikkerne i GD1, således at de fælles mål for GD1 kan nås indenfor de aftalte rammer og frister.

EksPLICIT skal der fastlægges følgende:

1. Retningslinier for håndtering af registreringer i Ejerfortegnelse også i de tilfælde, hvor Tingbogens oplysninger afviger fra Ejerfortegnelse.
2. Retningslinier for forvaltning af Ejerfortegnelsen, herunder for håndtering af ændringsønsker i forhold til Ejerfortegnelsen.
3. Retningslinier i forhold til eksport af kvalitetsforbedrede ejer- og ejendomsoplysninger fra ESR og efterfølgende import i Ejerfortegnelsen.

² Udredningsarbejde gennemført i marts 2012 af MBBL i samarbejde med KL, SKAT og TLR.

4. Retningslinier for kvalitetsforbedring (datavask) af ejendomsdata, herunder import og anvendelse af Matriklens kvalitetsforbedrede data i Tingbogen.

Der udarbejdes hurtigst muligt en plan for afklaring og specifikation af disse retningslinjer. Denne plan indarbejdes i den godkendte fælles implementeringsplan, således at afklaringsarbejdet ikke får opsættende virkning på gennemførelsen af implementeringsplanens øvrige aktiviteter.

Ultimo maj 2013 skal der være en risikogodkendelse af udvalgte samarbejdspunkter, som indeholder programmæssige ricisis, så der er sikkerhed for, at forelæggelsen for Statens IT-projektråd til juni hviler på et aftalt og sikkert grundlag. Risikogodkendelsen skal tiltrædes af DMST, Digitaliseringsstyrelsen, Geodatastyrelsen og MBBL.

Mandat til MBBL

Denne aftale giver MBBL mandat til at udarbejde den tekniske projektdokumentation for Ejerfortegnelsen og de nødvendige dokumenter til forelæggelsen for Statens it-projektråd i juni. Dette vil ske i samarbejde med TLR, Digitaliseringsstyrelsen, Geodatastyrelsen og med bistand fra de konsulenter, der allerede er involveret i arbejdet. Desuden vil de primære brugere af ejeroplysninger: KL/Kombit og SKAT blive inddraget i det tekniske udredningsarbejde. Dette arbejde igangsættes på initiativ fra MBBL i umiddelbar forlængelse af denne aftale.

Da det fortsat er TLR, der har ansvaret for Ejerfortegnelsen, vil det være TLR, som endeligt skal godkende dokumenterne.

Afrunding

Med indgåelse af denne aftale overgår ansvaret for de skitserede opgaver (projektledelse mm.) i praksis til MBBL pr. dags dato.

De første opgaver for MBBL er

- At sikre Ejerfortegnelsens forvaltningsmæssige, tekniske og systemmæssige sammenhæng til GD1's øvrige aktiviteter og behov, herunder anvendelse af Matriklens ejendomsregistrering baseret på BFE.
- At sikre at materialet til Statens IT-projektråd bliver udarbejdet i samarbejde med parterne og godkendt af TLR.
- At udarbejde forslag til specifikation af udvalgte samarbejdspunkter, der har en kritisk risikoprofil mhp. parternes risikogodkendelse.

Bilag 1. Oversigt over de økonomiske konsekvenser af opgaveflytningen på FL